

Hrvatska energetska regulatorna agencija

**Savjetovanje
o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima
sukladno članku 28. Uredbe Komisije (EU) 2017/460
o uspostavljanju mrežnih pravila
o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin**

Ovaj dokument usvojen je 19. svibnja 2026. Odlukom o pokretanju savjetovanja o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima u skladu s člankom 28. Uredbe Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin, klasa: 391-21/26-01/2, urbroj: 371-04-26-1

Zagreb, svibanj 2026.

SADRŽAJ

1. SVRHA SAVJETOVANJA	3
2. IZRAČUN RAZINE MNOŽITELJA I SEZONSKIH FAKTORA ZA NEGODIŠNJE STANDARDNE KAPACITETNE PROIZVODE	4
3. IZRAČUN REZERVNIH CIJENA ZA NEGODIŠNJE STANDARDNE KAPACITETNE PROIZVODE ZA STALNI KAPACITET	7
4. PREDLOŽENI IZNOSI POPUSTA NA ULAZNIM I IZLAZNIM TOČKAMA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA	7
5. PREDLOŽENI IZNOSI POPUSTA ZA IZRAČUN REZERVNIH CIJENA ZA STANDARDNE KAPACITETNE PROIZVODE ZA PREKIDIVI KAPACITET	8
6. PREDLOŽENI IZNOSI POPUSTA NA TRANSPORTNE TARIFE ZA PLIN IZ OBNOVLJIVIH IZVORA I ZA NISKOUGLJIČNI PLIN.....	8
7. ZAKLJUČAK	9

1. SVRHA SAVJETOVANJA

Svrha savjetovanja je prikupljanje informacija o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti te nacionalnih regulatornih tijela svih izravno povezanih država članica, kako bi se podigla razina razumijevanja i prihvaćanja predloženih popusta, množitelja i sezonskih faktora.

Temeljem Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, br. 120/12 i 68/18) Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) kao nacionalno tijelo s javnim ovlastima za regulaciju energetske djelatnosti u Republici Hrvatskoj provodi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

Javno savjetovanje se provodi sukladno članku 28. Uredbe Komisije (EU) 2017/460, od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin (Tekst značajan za EGP) (dalje: Uredba 2017/460) o razini množitelja, razini sezonskih faktora i izračuna iz članka 15. Uredbe 2017/460, te razini popusta iz članka 9. stavka 2. i članka 16. Uredbe 2017/460.

HERA je tijekom 2025. godine provela javno savjetovanje o prijedlogu metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga sukladno članku 26. Uredbe 2017/460 te potom, uzevši u obzir propisanu analizu dokumentacije savjetovanja od strane Agencije za suradnju europskih energetske regulatora (dalje: ACER) i ocjenu ACER-a o usklađenosti predložene metodologije s Uredbom 2017/460, donijela relevantnu Odluku o elementima metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga za regulacijsko razdoblje 2026.-2030. Prema navedenoj Odluci, HERA je 2025. godine usvojila odgovarajuće Izmjene Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina.

HERA je uz prethodno navedeno savjetovanje o prijedlogu metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga, tijekom 2025. godine istovremeno provela javno savjetovanje o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima u skladu s člankom 28. Uredbe 2017/460 te donijela relevantnu Odluku o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima za 2026. godinu, odnosno za trenutno tarifno razdoblje.

Ovo savjetovanje o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima u skladu s člankom 28. Uredbe 2017/460 provodi se za naredno tarifno razdoblje, odnosno za 2027. godinu.

2. IZRAČUN RAZINE MNOŽITELJA I SEZONSKIH FAKTORA ZA NEGODIŠNJE STANDARDNE KAPACITETNE PROIZVODE

Metodologijom za utvrđivanje referentne cijene određuju se transportne tarife temeljene na kapacitetima kako bi se izvele referentne cijene za godišnji standardni kapacitetni proizvod, dok se **rezervne cijene za negodišnje standardne kapacitetne proizvode** izračunavaju temeljem referentne cijene i uz primjenu razine množitelja, odnosno sezonskih faktora, ukoliko postoje.

Trošak zakupa kapaciteta odnosi se na dio troškova nastalih pružanjem transportnih usluga na čiju visinu ne utječe samo iznos zakupa, nego i period zakupa kapaciteta, a koji može biti:

- **tromjesečni** zakup kapaciteta – ugovaranje kapaciteta na tromjesečnoj razini;
- **mjesečni** zakup kapaciteta – ugovaranje kapaciteta na mjesečnoj razini;
- **dnevni** zakup kapaciteta – ugovaranje kapaciteta na dnevnoj razini;
- **unutardnevni** zakup kapaciteta – ugovaranje unutar dnevnog kapaciteta na satnoj razini.

Izračun sezonskih faktora temelji se na planiranim mjesečnim količinama protoka plina za 2027. godinu, uz primjenu koeficijenta potenciranja u iznosu 2 te je sukladno članku 15. stavcima 2. do 6. Uredbe 2017/460 izračun sezonskih faktora prikazan u modelu za izračun dostupnom na internetskoj stranici HERA-e uz objavu ovog dokumenta. Pritom je HERA zadržala jednake planirane mjesečne količine protoka plina koji su korišteni za 2027. godinu kao i kod prethodne Odluke o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima za 2026. godinu. Naime, zbog provedene nadogradnje terminala za ukapljeni prirodni plin tijekom prethodne 2025. godine isti nije bio u upotrebi tokom svih mjeseci 2025. godine, te stoga podaci o ostvarenim mjesečnim količinama protoka plina za 2025. godinu nisu mogli poslužiti kao relevantna podloga za sagledavanje eventualne korekcije projekcije mjesečnih količina protoka plina za 2027. godinu.

Predložena razina množitelja, u skladu s člankom 13. Uredbe 2017/460, mora biti unutar sljedećih raspona:

- a) za tromjesečne odnosno mjesečne standardne kapacitetne proizvode razina odgovarajućih množitelja ne smije biti niža od 1 ni viša od 1,5;
- b) za dnevne odnosno unutar dnevne standardne kapacitetne proizvode razina odgovarajućih množitelja ne smije biti niža od 1 ni viša od 3.

Slijedom navedenog u nastavku se daje prijedlog izračunatih razina množitelja i sezonskih faktora koji se predlažu primjenjivati na svim ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava Republike Hrvatske.

Za naredno tarifno razdoblje odnosno za 2027. godinu, predlažu se iste razine množitelja kao i za prethodno tarifno razdoblje odnosno za 2026. godinu.

Tablica 1. Predložene razine množitelja za negodišnje standardne kapacitetne proizvode

Kapacitetni proizvodi	TROMJESEČNI	MJESEČNI	DNEVNI / UNUTARDNEVNI
Razine množitelja	1,2	1,3	2,5

Tablica 2. Predložene razine sezonskih faktora po mjesecima

Sezonski faktori	TROMJESEČNI	MJESEČNI	DNEVNI / UNUTARDNEVNI
Siječanj	1,3750	1,6154	1,6154
Veljača	1,3750	1,3077	1,3077
Ožujak	1,3750	1,0769	1,0769
Travanj	0,7917	0,8462	0,8462
Svibanj	0,7917	0,6923	0,6923
Lipanj	0,7917	0,6538	0,6538
Srpanj	0,9167	0,7308	0,7308
Kolovoz	0,9167	0,7692	0,7692
Rujan	0,9167	0,9231	0,9231
Listopad	1,3750	1,0769	1,0769
Studen	1,3750	1,3077	1,3077
Prosinac	1,3750	1,6154	1,6154

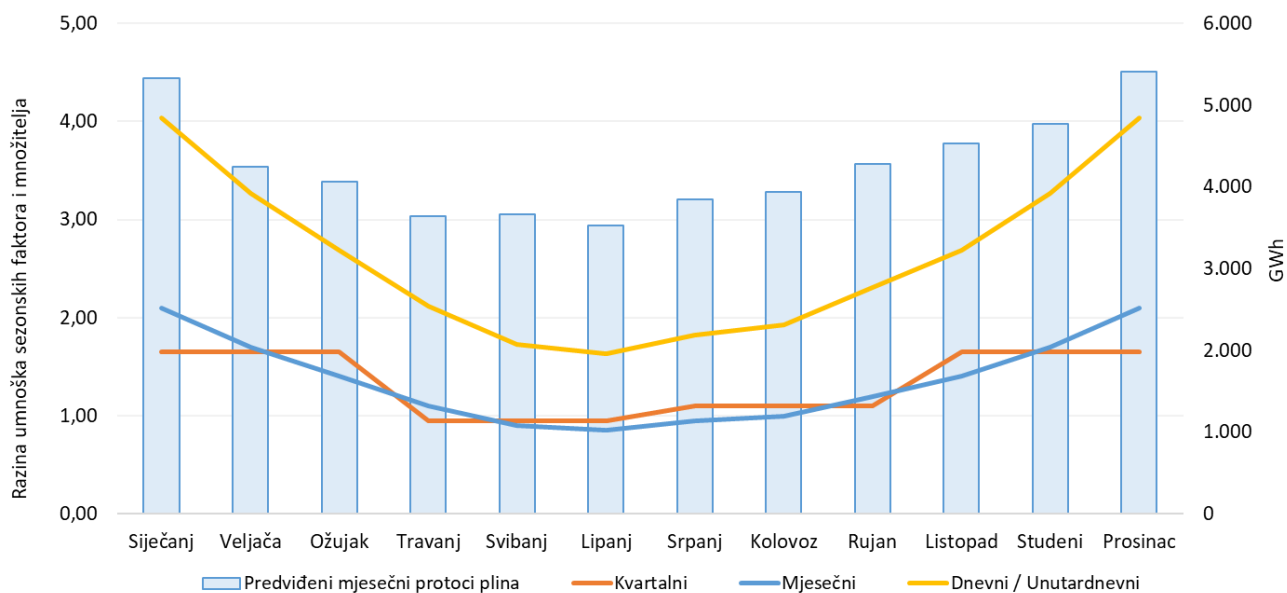
Predloženim sezonskim faktorima želi se poticati rezerviranje i korištenje transportnih kapaciteta u razdobljima manje potrošnje plina. Ujedno isti trebaju rezultirati rezervnim cijenama koje proporcionalno odražavaju troškove upravljanja transportnim sustavom, te kojima se nastoji smanjiti rizik od fizičkog i ugovornog zagašenja.

Za tromjesečne kapacitetne proizvode sezonski faktori određuju se između najniže i najviše razine odgovarajućih sezonskih faktora primjenjivih za tri relevantna mjeseca.

Tablica 3. Umnožak predloženih razina množitelja i sezonskih faktora za negodišnje standardne kapacitetne proizvode, po mjesecima

Umnožak množitelja i sezonskih faktora	TROMJESEČNI	MJESEČNI	DNEVNI / UNUTARDNEVNI
Siječanj	1,6500	2,1000	4,0385
Veljača	1,6500	1,7000	3,2693
Ožujak	1,6500	1,4000	2,6923
Travanj	0,9500	1,1000	2,1155
Svibanj	0,9500	0,9000	1,7308
Lipanj	0,9500	0,8500	1,6345
Srpanj	1,1000	0,9500	1,8270
Kolovoz	1,1000	1,0000	1,9230
Rujan	1,1000	1,2000	2,3078
Listopad	1,6500	1,4000	2,6923
Studeni	1,6500	1,7000	3,2693
Prosinac	1,6500	2,1000	4,0385
Prosjek	1,3375	1,3667	2,6282

Grafički prikaz 1. Pregled umnožaka množitelja i sezonskih faktora za negodišnje standardne kapacitetne proizvode, po mjesecima

3. IZRAČUN REZERVNIH CIJENA ZA NEGODIŠNJE STANDARDNE KAPACITETNE PROIZVODE ZA STALNI KAPACITET

Kod primjene sezonskih faktora, rezervne cijene za tromjesečne, mjesečne i dnevne standardne kapacitetne proizvode, izračunavaju se u skladu sa sljedećom formulom:

$$P_{st} = M \times SF \times (T/365) \times D$$

pri čemu je:

- P_{st} - rezervna cijena za standardni kapacitetni proizvod;
- M - razina množitelja koja odgovara standardnom kapacitetnom proizvodu;
- SF - sezonski faktor;
- T - referentna cijena;
- D - trajanje standardnog kapacitetnog proizvoda izraženo u plinskim danima.

Rezervne cijene za unutarnevne standardne kapacitetne proizvode, izračunavaju se u skladu sa sljedećom formulom:

$$P_{ust} = M \times SF \times (T/365)$$

pri čemu je:

- P_{ust} - rezervna cijena za unutarnevni standardni kapacitetni proizvod;
- M - razina odgovarajućeg množitelja;
- SF - sezonski faktor;
- T - referentna cijena.

Navedene formule se za prijestupne godine prilagođavaju tako što se broj 365 zamjenjuje brojem 366.

4. PREDLOŽENI IZNOSI POPUSTA NA ULAZNIM I IZLAZNIM TOČKAMA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Hrvatska raspolaže jednim podzemnim skladištem plina, pod upravljanjem energetskog subjekta Podzemno skladište plina d.o.o.

Skladište je tehnološki spojeno isključivo s magistralnim plinovodom Republike Hrvatske, tehničkog kapaciteta skladištenja od 4,7725 TWh prirodnog plina, s osnovnom namjenom za osiguranje sigurnosti opskrbe plinom u ogrjevnoj sezoni i sezonsko uravnoteženje plinskog sustava.

Skladište plina predstavlja značajan interes Republike Hrvatske, prvenstveno radi postizanja povećanja sigurnosti i pouzdanosti opskrbe plinom efikasnim radom i aktivnim korištenjem ugovorenih skladišnih kapaciteta. Osim navedenog, korištenje podzemnog skladišta plina energetskim subjektima omogućuje efikasno upravljanje portfeljem energetskih proizvoda, što se potom odražava i na cijenu opskrbe plinom korisnika.

Radi fleksibilnosti sustava i sigurnosti opskrbe, za naredno tarifno razdoblje odnosno za 2027. godinu predlažu se zadržati iznosi popusta na transportne tarife na priključnim točkama s podzemnim skladištem plina kako slijedi:

- 90 % popusta za ulaz u transportni sustav iz sustava skladišta plina;
- 100 % za izlaz iz transportnog sustava i ulaz plina u sustav skladišta plina, kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje za transport plina u skladište plina i iz njega.

5. PREDLOŽENI IZNOSI POPUSTA ZA IZRAČUN REZERVNIH CIJENA ZA STANDARDNE KAPACITETNE PROIZVODE ZA PREKIDIVI KAPACITET

Prema Uredbi 2017/460, članku 16. stavak 4. nacionalno regulatorno tijelo može odabrati primjenu *ex post* popusta (umjesto preporučenog *ex ante* popusta) ako u prethodnoj plinskoj godini nije bilo prekida kapaciteta zbog fizičkog zagušenja. U slučaju primjene *ex post* popusta, korisnicima mreže plaćaju se naknade tek nakon što se dogode stvarni prekidi.

Obzirom da u plinskom transportnom sustavu Republike Hrvatske tijekom 2025. godine nisu zabilježeni prekidi ugovorenog prekidivog kapaciteta zbog fizičkog zagušenja, HERA predlaže i dalje zadržati primjenu *ex post* popusta za izračun cijene za negodišnje standardne kapacitetne proizvode za prekidive kapacitete, a čije *ex post* naknade plaćene za svaki dan kad je došlo do prekida moraju biti jednake trostrukoj rezervnoj cijeni za dnevne standardne kapacitetne proizvode.

6. PREDLOŽENI IZNOSI POPUSTA NA TRANSPORTNE TARIFE ZA PLIN IZ OBNOVLJIVIH IZVORA I ZA NISKOUGLJIČNI PLIN

Prema članku 18. Uredbe (EU) 2024/1789 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o unutarnjem tržištu plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, o izmjeni uredbi (EU) br.1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 i (EU) 2022/869 i Odluke (EU) 2017/684 te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 715/2009 (Tekst značajan za EGP) propisani su popusti na tarife za plin iz obnovljivih izvora i za niskougljični plin pri utvrđivanju tarifa.

U skladu s člankom 18. stavkom 5. Uredbe 2024/1789, regulatorna tijela mogu odlučiti da neće primjenjivati popuste ili mogu utvrditi niže popuste od onih utvrđenih u stavcima 1. i 4. članka 18., pod uvjetom da je takvo odstupanje u skladu s općim načelima utvrđivanja tarifa, a posebno s načelom odražavanja troškova, ako je ispunjen jedan od sljedećih kriterija:

- a) odstupanje je potrebno za učinkovit rad transportnog sustava kako bi se osigurao stabilan financijski okvir za postojeća ulaganja ili izbjeglo nepotrebno unakrsno subvencioniranje, narušavanje prekogranične trgovine ili nedjelotvoran mehanizam naknade među operatorima transportnih sustava;
- b) primjena popusta utvrđenih u stavcima 1. i 4. nije potrebna zbog stupnja napretka u uvođenju plina iz obnovljivih izvora i niskougljičnog plina u dotičnoj državi članici ili postojanja alternativnih mehanizama potpore za povećanje uporabe plina iz obnovljivih izvora ili niskougljičnog plina

Slijedom navedenog, HERA predlaže primjenu odredbi članka 18. stavka 5. (b) Uredbe 2024/1789.

7. ZAKLJUČAK

Ovim savjetovanjem, kroz predložene razine popusta, množitelja i sezonskih faktora, daju se odgovarajući signali za optimalno rezerviranje raspoloživih transportnih kapaciteta i učinkovit daljnji razvoj transportnog sustava, na način da se potiče rezerviranje i korištenje transportnih kapaciteta izvan ogrjevne sezone, a istovremeno imajući u vidu i osiguranje stabilnih prihoda i poslovanja operatora.